

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	17. juli 2003

Under henvisning til Europaudvalgets skrivelse af 8. juli 2003 (alm. del –
bilag 1153) vedlægges Fødevareministeriets besvarelse af spørgsmål 75.

Folketingets Europaudvalg har med skrivelse af 8. juli 2003 (alm. del - bilag 1153) udbedt sig besvarelse af følgende spørgsmål:

Spørgsmål 75

”Ministeren bedes oversende et notat, som redegør for reformen af EU's fælles landbrugspolitik, sådan som den kom til at se ud efter forliget den 26. juni 2003. Udvalget udbeder samtidig en redegørelse for konsekvenserne af landbrugsreformen for Danmark, herunder betydning af reglerne vedr. cross compliance for miljø- og fødevarepolitikken.”

Svar

Der henvises til vedlagte notat.

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om reformen af den fælles landbrugspolitik

KOM (2003) 23 endelig

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2003) 23 af 21. januar 2003 fremsendt forslag til Rådet om reform af den fælles landbrugspolitik. Forslagene er oversendt til Rådet den 22. januar 2003.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 26. juni 2003 blev der opnået politisk enighed om et kompromis om reformen af den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Det Europæiske Råd traf med Agenda 2000 i 1999 i Berlin beslutning om den finansielle ramme samt om en reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2000-2006, idet Kommissionen samtidig blev anmodet om at udarbejde en midtvejsevaluering i 2002. Kommissionen fremsendte ved KOM (2002) 394 af 10. juli 2002 en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik.

Kommissionen anførte i forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik, at det var nødvendigt at gå videre end blot en midtvejsevaluering af den fælles landbrugspolitik for at leve op til målsætningerne om et Bæredygtigt Landbrug og Udvikling af Landedistrikterne og pga. den ramme for udgifterne til landbruget, der blev fastlagt på Det Europæiske Råd i 2002 i Bruxelles. Det var i følge Kommissionen nødvendigt med et klart perspektiv for den fremtidige udvikling af den fælles landbrugspolitik.

Nogleelementerne i det endelige kompromis om reform af den fælles landbrugspolitik er i korte træk følgende:

- en afkoblet bedriftsstøtte uafhængigt af produktionen; der kan i begrænset omfang opretholdes visse koblede elementer for at undgå, at produktionen opgives,
- denne betaling knyttes sammen med overholdelse af standarder for miljø, fødevarerikkerhed, dyre- og plantesundhed og dyrevelfærd samt kravet om at holde

- alle landbrugsarealer i en god landbrugs- og miljømæssig stand ("cross compliance"),
- en styrket landområdepolitik med flere EU-midler, nye foranstaltninger til fremme af miljø, kvalitet og dyrevelfærd og til at hjælpe landbrugerne med at nå op på EU's produktionsstandarder i 2005,
 - en reduktion af de direkte betalinger (modulation) af direkte støtte over 5.000 € for at finansiere den nye landområdepolitik,
 - en mekanisme for finansiel disciplin (degressivitet) for at sikre, at det landbrugsbudget, der er fastsat indtil 2013, ikke overskrides,
 - ændringer i markedspolitikken inden for den fælles landbrugspolitik:
 - asymmetriske prisnedsættelser i mejerisektoren: Interventionsprisen for smør nedsættes med 25% over fire år, hvilket udgør en yderligere prisnedsættelse på 10% sammenlignet med Agenda 2000, og for skummetmælkepulver bevares der en reduktion på 15% over tre år som vedtaget i Agenda 2000
 - halvering af de månedlige forhøjelser i kornsektoren; den nuværende interventionspris opretholdes
 - reformer for ris, hård hvede, nødder, stivelseskartofler og tørret foder.

Cross compliance

Udbetalingen af den afkoblede støtte samt anden direkte støtte skal ske på betingelse af, at en række EU-bestemmelser inden for miljø, dyrevelfærd og fødevarerikkerhed (såvel folkesundhed som dyre- og plantesundhed) overholdes. Det vedrører alene forhold, hvor landmanden er direkte ansvarlig for overholdelsen af de pågældende bestemmelser.

I et bilag til forordningen fremgår de direktiver og forordninger, hvori reglerne findes samt de artikler, hvis nationale udmøntning kræves overholdt af landmændene. Det drejer sig om bestemmelser i 18 direktiver/forordninger, som hører under flere ministeriers ressort i Danmark. Reglerne skal indføres gradvist, således at cross compliance i forhold til reglerne om miljø og registrering af dyr skal gælde fra den 1. januar 2005, mens cross compliance i forhold til reglerne om fødevarerikkerhed skal gælde fra den 1. januar 2006, og endeligt skal cross compliance i forhold til reglerne om dyrevelfærd gælde fra den 1. januar 2007.

Endvidere vil udbetalingen være betinget af "god landbrugsmæssig stand". Der er fastlagt en EU-ramme for "god landbrugsmæssig stand", der fastsætter krav for fastholdelsen af jordens beskaffenhed, idet det derudover i øvrigt er medlemsstaterne, der efter en konkret national vurdering, fastsætter den nærmere definition af begrebet "god landbrugsmæssig stand". Endelig skal medlemsstaterne sikre, at vedvarende græsarealer forbliver vedvarende græsarealer.

De obligatoriske regler, der skal overholdes af landmanden som betingelse for at opnå støtten, vedrører således både dyrkede og den udyrkede jord.

Hvis ovennævnte regler om cross compliance ikke overholdes, reduceres eller fortabes støtten i forhold til, hvor graverende den manglende overholdelse har været, omfanget, varigheden og eventuel gentagelse. Hvis der er tale om uagtsomme overtrædelser vil støttereduktionen ikke overskride 10 %. Støttereduktionen kan øges til 20% i gentagelsestilfælde. En forsætlig overtrædelse skal som minimum medføre 30% reduktion af støtten og eventuelt tab af hele støtten i et eller flere år. Det sparede beløb, som fremkommer ved anvendelse af reduktion af støtte som følge af anvendelse af cross compliance reglerne, skal tilbageføres til landbrugsbudgettet (søjle I) – dog kan medlemsstaterne beholde 25 % af beløbet som kompensation for udgifterne ved opkrævningen.

Modulation og degressivitet

Modulationen påbegyndes i 2005 med en sats på 3%, hvor midlerne vil være til rådighed for landdistriktspolitikken i 2006. Denne sats øges til 4% i 2006 og til 5% fra 2007 og frem. De samlede direkte betalinger, der ydes i det respektive år til landmanden, nedsættes for hvert år med ovennævnte procentsats. Der anvendes en bundgrænse på 5.000 €, således at støtte herunder ikke omfattes af reduktion.

Hvad angår fordelingen af de midler, der tilvejebringes ved modulation, skal et procentpoint tilfalde det land, hvor det er tilvejebragt, mens de resterende procentpoint fordeles efter objektive kriterier. Medlemsstaterne modtager dog mindst 80% af deres modulationsmidler. Modulation finder ikke anvendelse på direkte betalinger til producenter i regionerne i den yderste periferi og på De Ægæiske Øer.

Der indføres fra 2006 (regnskabsåret 2007) en mekanisme for finansiel disciplin, der skal sikre, at beløbene til finansiering af den fælles landbrugspolitik søjle I (udgiftsområde 1a) holdes inden for de årlige lofter, der er fastsat i de finansielle overslag. Der fastsættes en tilpasning af den direkte støtte (degressivitet), når prognoserne angiver, at udgiftsområde 1a med en sikkerhedsmargen på 300 mio. € vil blive overskredet i et givet regnskabsår. Rådet fastsætter tilpasningerne senest den 30.

juni i det kalenderår, hvor de gælder, på grundlag af et forslag fra Kommissionen, der forelægges senest den 31. marts i det kalenderår, hvor tilpasningen gælder.

Afkoblet støtte

Der indføres en samlet afkoblet støtte pr. bedrift fra 1. januar 2005. Hvis en medlemsstat imidlertid har brug for en overgangsperiode for at gennemføre afkoblingen på grund af særlige landbrugsmæssige betingelser, kan den pågældende medlemsstat gennemføre afkoblingen fra senest den 1. januar 2007. Denne afkoblede støtte skal baseres på historiske betalinger i 2000 til 2002. Udbetalingen af den afkoblede støtte vil være betinget af overholdelse af cross compliance-betingelserne.

I den vegetabiliske sektor, hvor den største del af støtten i dag ydes til hovedafgrøderne (dvs. korn, oliefrø og proteinafgrøder) i form af hektarstøtte, afkobles støtten med 100 %, idet medlemsstaterne dog kan fastholde 25 % i koblet form. Blandt elementer i den vegetabiliske sektor, der ikke er omfattet af afkoblingen, er en til-

lægspræmie til durumhvede, tillæg til prot einafgrøder og ris, støtte til nødder og energiafgrøder, specifik støtte til kartoffelstivelse og specifik støtte til tørring af foder.

I den animalske sektor vil der være mulighed for at yde en del af den nuværende støtte til oksekød som en produktionsafhængig støtte for at undgå pludselige ændringer af økonomien for oksekødsproducenter samt regionale problemer med affolkning, ophør af dyrkning af jorden etc. Medlemsstaterne får en grad af fleksibilitet, idet den koblede del af støtten enten kan anvendes til en 100% opretholdelse af ammekopræmien og 40% af slagtepræmien eller en 75% opretholdelse af handyrpræmien eller som en 100% opretholdelse af slagtepræmien.

I fåresektoren vil mindst halvdelen af den direkte støtte blive afkoblet, mens medlemsstaterne kan udbetale den resterende del som koblet støtte. Den supplerende præmie til får og geder i ugunstigt stillede områder og bjergområder kan opretholdes som koblet støtte, hvilket tillige gælder tillægsbetaling for tørring (af korn) og markfrø. I de ultraperifære områder samt det Ægæiske Øhav kan de direkte støtteordninger opretholdes.

Medlemsstaten kan vælge at tilbageholde 10 % af det samlede støttebeløb i en national konvolut. De herved skabte midler skal anvendes til at yde en supplerende betaling for særlige typer landbrug, som fremmer beskyttelsen eller forbedringen af miljøet, eller som forbedrer kvalitet og markedsføring af landbrugsprodukter.

Betalingsrettigheder

Den afkoblede støtte skal fastsættes først på bedriftsniveau og dernæst per hektar. Den eksakte beregning af den afkoblede støtte i de enkelte markedsordninger pr.

producent fremgår af et bilag til kompromiset. Ved fastlæggelsen af den afkoblede støtte er der åbnet op for muligheden for at tage hensyn til særlige – dog afgrænsede – omstændigheder, som har påvirket den enkelte producents produktion i referenceperioden 2000-2002. Dette gælder blandt andet i tilfælde af udbrud af mund- og klovesyge eller lignende. Medlemsstaterne kan også tildele midler til landmænd, som har startet produktionen efter 31. december 2002, på baggrund af objektive kriterier. Først og fremmest til dette formål skal der etableres en national reserve med midler til udbetaling af afkoblet støtte. Af den afkoblede støtte i hvert land skal der allokeres maksimalt 3% til denne reserve. Reserven kan også anvendes i andre specifikke tilfælde.

Støtten pr bedrift vil dernæst blive fordelt på de hektar jord, som er indgået i den produktion, hvorfra støtten i 2000-2002 er oppebåret. Det vil generelt sige, at der vil være knyttet en støtte til såvel produktionsjord i rotation som foderarealer, herunder vedvarende græsarealer. Denne støtte pr hektar benævnes en betalingsrettighed, som vil kunne overføres til andre producenter inden for de enkelte medlemsstater, eller rettigheden kan arves. Rettigheden kan sælges med eller uden jord. Hvis der derimod er tale om leje eller bortforpagtning eller en lignende overførsel af selve betalingsrettigheden, skal der følge jord med.

Medlemsstaterne kan tilføre den nationale reserve midler ved at lægge afgift ("toldning") på salg af rettigheder med eller uden jord. Kommissionen (forvaltningskomitéprocedure) vil definere de nærmere regler herfor.

For at anvende betalingsrettigheden skal der anmeldes et støtteberettiget areal. I den forbindelse kan betalingsrettigheder ikke aktiveres, hvis der dyrkes frugt og grøntsager samt spisekartofler på det støtteberettigede areal. Betalingsrettigheder, der ikke anvendes i 3 år, går tilbage til den nationale reserve.

Betalingsrettigheder ved obligatorisk braklægning

Der tildeles særlige betalingsrettigheder for braklagte arealer. De beregnes på grundlag af det areal, som landmanden ifølge den obligatoriske braklægningsordning havde udtaget i gennemsnit i den 3-årige referenceperiode. Disse arealer indgår ikke i bestemmelsen af størrelsen af de generelle betalingsrettigheder. En betalingsrettighed for braklægning giver ret til betaling under forudsætning af, at den følges af en hektar landbrugsjord, der er udtaget fra produktionen. Dog er arealer, der pr. den 31. december 2002 var dækket af permanente afgrøder, skov, vedvarende græs eller blev brugt til ikke-landbrugsmæssig aktivitet, undtaget.

For at anvende de særlige betalingsrettigheder for braklagte arealer skal der anmeldes et støtteberettiget braklagt areal.

For så vidt angår den regionale gennemførelse af braklægningsordningen, åbnes der bl.a. mulighed for, at medlemsstater med mindre end 3 mio. ha. støtteberettiget land kan betragtes som én region.

Særlig afkoblet støtte

Producenter, som har modtaget kvæg- og fårepræmier i referenceperioden eller modtager præmie for malkekøer fra 2004 uden at have et areal, eller uden at der har været krav om at anmelde det foderareal, som disse dyr har brugt, skal have ret til en særlig betalingsrettighed, som ikke fordeles på jorden. Disse rettigheder kan overdrages med jord på samme betingelser som de almindelige betalingsrettigheder. Derudover er der på visse betingelser mulighed for at overdrage de særlige betalingsrettigheder uden jord.

Regional gennemførelse af afkobling

Såfremt medlemslandene måtte ønske det, er der åbnet mulighed for, at betalingsrettigheden (støtte/ha) fastsættes på regionalt (eller nationalt) niveau i stedet for på bedriftsniveau. Medlemsstaterne fordeler det nationale loft mellem regionerne efter objektive kriterier, som muliggør omfordeling mellem regionerne. Medlemsstaterne kan tildele forskellige enhedsværdier for græsarealer og landbrugsarealer som fastlagt pr. 31. december 2002. I tilfælde af regional gennemførelse kan enhedsværdien for en rettighed genberegnes. Medlemsstater med under 3 mio. hektar støtteberettigede arealer kan betragtes som en region. For at sikre en afbalanceret anvendelse af den regionale gennemførelse kan medlemsstaterne vælge en tidligere afkobling af

Evaluering

Senest to år efter, at alle medlemsstaterne har gennemført afkoblingen, forelægger Kommissionen Rådet en rapport og eventuelle passende forslag om de mulige konsekvenser, der er konstateret med hensyn til markedsudvikling og markedsforstyrrelser samt den strukturelle udvikling som følge af medlemsstaternes implementering af de forskellige muligheder, der er med hensyn til at opretholde de sektorspecifikke direkte betalinger i de forskellige optioner.

Bedriftsrådgivning

Oprettelsen af bedriftsrådgivningssystemer er frivilligt for medlemsstaterne til og med 2006. Fra 2007 og fremover skal der oprettes systemer enten i offentligt eller privat regi, og de skal tilbydes landmændene. Landmændenes deltagelse er frivillig. Kommissionen forelægger i 2010 en rapport om, hvordan systemet fungerer. På baggrund heraf vil der blive truffet beslutning om, hvorvidt deltagelsen skal være obligatorisk for visse landmænd.

Markedsordningerne

Korn

Interventionsprisen for korn reduceres ikke, men de månedlige tillæg til interventionsprisen halveres. Hensigten hermed er en tilnærmelse af priserne på Det Indre Marked til niveauet på verdensmarkedet.

Det Indre Marked for rug er præget af stor ubalance (store interventionslagre), idet rugen ikke kan finde afsætning, og enten må sælges til offentlig intervention eller eksporteres med meget høje eksportrestitutioner. Derfor afskaffes adgangen til intervention af rug fra 1. juli 2004. Der er vedtaget visse overgangsbestemmelser for at tage hensyn til medlemsstater, hvor produktionen af rug i gennemsnit overstiger 5% af medlemsstatens totale produktion og 50% af EU's produktion af rug. I dette tilfælde kan medlemsstaten tilbageholde mindst 90% af de modulerede midler, indtil udgangen af næste budgetperiode. I sådan et tilfælde skal minimum 10% af de modulerede midler tilbageføres til rugproducerende regioner. Disse bestemmelser tager sigte på Tyskland og skal anvendes på kvalitetsforbedring.

I markedsåret fra 1. juli 2004 alene kan opkøbes blød hvede, durum hvede, byg, majs og sorghum til offentlig intervention. Der er dog som hidtil åbnet mulighed for at der, hvis markedsituationen gør det nødvendigt, kan træffes beslutning om særlige interventionsforanstaltninger. Produktionsrestitutioner til stivelse (korn og kartofler) og visse afledte produkter bliver ikke afskaffet, som oprindeligt foreslået.

Kartoffelstivelse

Der ydes i dag direkte støtte til producenter af kartofler bestemt til stivelsesfremstilling. Støtten ydes for den mængde kartofler, der medgår til fremstillingen af et ton stivelse. Beløbet er fastsat til 110,54 €/t. Heraf inkluderes 40 % af støttebeløbet på (dvs. 44,22 €/t) inkluderes i den afkoblede støtte på basis af historiske leverancer til

industrien. Den resterende 60 % opretholdes som en afgrødespecifik betaling for stivelseskartofler. Desuden fastholdes minimumspris for kartofler bestemt til fremstilling af kartoffelstivelse, der i dag er fastsat til 178,31 €/t.

Durum hvede

For durum hvede reduceres den eksisterende specifikke støtte fra de nuværende 344,50 €/ha i traditionelle produktionsregioner til 291 €/ha i 2005 og til 285 €/ha i 2006 og afkoblingen starter i 2005. Disse betalinger vil i stedet blive inkluderet i den afkoblede støtte. Endvidere reduceres den særlige støtte på 138,90 €/ha, som efter de nuværende regler ydes til andre regioner end de traditionelle produktionsregioner med en veletableret produktion af durum hvede, til 46 €/ha for 2005/2006 indenfor nærmere angivne nationale lofter. For at fremme kvaliteten er der samtidig indført en ny særlig præmie ved anvendelse til semulje og pastaproduktion. Præmien vil kunne ydes i traditionelle produktionsområder til landmænd, som anvender en vis

mængde certificeret frø af bestemte sorter. Sorterne vil blive udvalgt med henblik på bedre at imødekomme krav til kvalitet fra forarbejdningsindustrien til semulje og pastaproduktion. Præmien, som ikke afkobles, foreslås fastsat til 40 €/ha inden for et maksimalt garantiareal svarende til det eksisterende for traditionelle produktionsområder.

Ris

Interventionsprisen fastsættes til 150 €/t for uafskallet ris og interventionen begrænses til 75.000 hektar fra markedsåret 2004/2005. Der foreslås ikke indførelse af et system med privat oplagring. Begrundelsen er, at rismarkedet uden indgreb, vil være totalt destabiliseret i slutningen af dette årti primært på grund af virkningen af "Everything But Arms"-initiativet og forbrugernes præference for ris af indica-typen. Der vil blive ydet en kompensation for prislefaldet, således at den eksisterende betaling til producenterne øges fra 52 €/t til 177 €/t. Der introduceres et system med forholdsmæssige sanktioner i forbindelse med overskridelse af basisarealerne. Importbeskyttelsen forbliver den samme som hidtil, men Kommissionen opfordres til at åbne forhandlinger i WTO med tredjelande med henblik på indførelse af toldkontingenter til regulering af toldimporten.

Tørret foder

I henhold til de gældende regler ydes der støtte på 68,83 € pr. tons til kunsttørret foder til en samlet produktionsmængde på 4.412.400 tons. Danmarks garantimængde er på 334.000 tons, medens den danske produktion i 2001/2002 kun var på 147.136 tons tørret foder. Til soltørret foder ydes en fast støtte på 38,64 €/t til en produktionsmængde på 443.500 tons. Støtten ydes til forarbejdningsvirksomhederne.

Den nuværende støtte til tørret foder fordeles 50/50 mellem producenter og industrien. Støtten til producenterne integreres i den afkoblede støtte. Støtten til industrien afvikles ikke, men fastholdes på det foreslåede niveau. De respektive nationale garantimængder for henholdsvis kunst- og soltørret foder vil blive slået sammen. Samtidig indføres en nedre grænse for det maksimale vandindhold i tørret foder på

Støtten til tørret foder, som skal indgå i beregningen af den afkoblede støtte i Danmark, andrager i alt 5,4 mio. €. Dette beløb skal fordeles på basis af den mængde tørret foder, som er produceret på basis af leverancer fra landmanden. Arealet fastsættes på basis af de arealer, der i referenceperioden fremgår af de enkelte kontrakter.

Markfrø

11

Integrationen af støtten til markfrø i den afkoblede støtte, på baggrund af den enkelte landmands produktion af markfrø i referenceperioden, fastholdes som en mulighed, men medlemsstaterne behøver ikke at afkoble støtten.

Proteinafgrøder

Det hidtidige tillæg til hektarstøtten til proteinafgrøder (ærter, bønner, lupiner m.m.) på 9,5 €/t opretholdes, idet den dog omdannes til en afgrødespecifik støtte på 55,57 €/ha, som ikke afkobles. Støtten ydes inden for et maksimalt garantiareal på 1,4 mio. ha.

Oliefrø

Ved Agenda 2000 blev støtten til oliefrø nedsat gradvist, således at den fra 2002/03 svarer til hektarstøtten for korn. Det vil sige 63 €/t. Oliefrø vil indgå i den afkoblede støtte sammen med de øvrige reformafgrøder.

Nødder

Der ydes støtte til dyrkning af nødder på et maksimalt garantiareal på 800 000 ha inddelt i fastsatte nationale garantiarealer. Til erstatning for de nuværende foranstaltninger foreslås et "flat rate" standardbeløb på 120,75 €/ha pr. år, der beregnes som gennemsnit på nationalt plan. Medlemsstaterne kan yde national støtte på op til 120,75 €/ha oveni.

Mælk- og mejeriprodukter

Der ydes ingen ny generel kvoteforhøjelse for 2007 og 2008 på nuværende tidspunkt. Kommissionen vil forelægge en rapport om markedsudsigterne, når reformen af mejerisektoren er fuldt gennemført, og først på grundlag af denne rapport vil der blive truffet en beslutning. I betragtning af Grækenlands underskud af frisk mælk forhøjes landets nationale referencemængde imidlertid med 120.000 t. Derudover sættes den midlertidige undtagelse vedrørende mælkekvoten for Azorerne til 73.000 t i 2003/2004 og 61.500 t i 2004/2005. Fra og med 2005/2006 tildeles Azorerne en supplerende referencemængde på 50.000 t.

De generelle kvoteforhøjelser, der blev vedtaget som led i Agenda 2000, gennemføres fra og med 2006.

For produkterne smør og skummetmælkspulver nedsættes interventionspriserne

asymmetrisk. Interventionsprisen for smør foreslås nedsat med 7 % i årene 2004-2006 og med 4 % i 2007, svarende til 25 % (fra nu 328,20 €/100 kg til 246,35 €/100 kg), mens interventionsprisen for skummetmælkspulver foreslås nedsat med 5 % i årene 2004-2006, svarende til 15 % (fra 205,52 €/100 kg til 174,69 €/100 kg). Prisnedsækningen på smør udgør en reduktion på yderligere 10 % sammenlignet

med agenda 2000, mens prisnedsættelsen på skummetmælkspulver følger Agenda 2000

Kompensationen vil, inklusiv den nationale konvolut, udgøre 11,81 €/t i 2004, 23,65 €/t i 2005 og 35,5 €/t fra 2006 og fremefter. Der ydes således ingen kompensation for den prisnedsættelse, der sker i 2007. Smørinterventionen begrænses til 70.000 t i 2004/05 og nedsættes gradvist til 30.000 t fra 2008/09 og fremefter. Når reformen er fuldt implementeret, vil støtten blive afkoblet, idet der samtidigt åbnes mulighed for, at medlemsstaterne kan foretage en tidligere afkobling, såfremt de måtte ønske dette.

Oksekød

I forhold til Agenda 2000 er der ikke lagt op til ændringer af markedsordningen for oksekød i form af nye mindstepriser og udløsningspriser for privat oplagting og intervention. Derimod er den direkte støtte i oksekødssektoren omfattet af muligheden for afkobling, jf. afsnittet herom.

Antallet af ammekopræmier øges med 50.000 dyr for Østrigs vedkommende. Dyrene tages fra Østrigs regionale loft for ha ndyrspræmien, der reduceres tilsvarende. Da Portugals program for omstilling fra markafgrøder til ekstensiv husdyrproduktion reelt vil blive ophævet, når enkeltbetalingsordningen træder i kraft, accepteres det, at Portugal gennemfører en aktion, der afslutter den resterende omstilling under hensyntagen til den portugisiske ammekødssektors specifikke karakter. Som følge heraf øges antallet af ammekopræmier for Portugals vedkommende til 416.539 dyr.

For Portugals og Østrigs vedkommende vil i lofterne for ammekopræmier under de nuværende fælles markedsordninger blive justeret tilsvarende. Den procentdel af kvier, der kan modtage ammekopræmie, sættes op fra 20% til 40% (artikel 10 i forordning nr. 1254/1999).

Antallet af slagtepræmier for voksent kvæg i Italien øges til 1.892.201 dyr.

Fra den dato, hvor enkeltbetalingen pr. bedrift finder anvendelse, defineres kalve som kvæg på mellem 1 og 8 måneder og på mindre end en nærmere bestemt slagtet vægt.

Braklægning

Der vil fortsat være krav om, at 10 % af arealet med hovedafgrøderne (korn, oliefrø og proteinafgrøder) braklægges, men Rådet har mulighed for at justere på brakprocenten, hvis udviklingen på markedet tilsiger dette. Økologer vil fremover være

fremover kan udgøre 0,1 ha (mod hidtil 0,3 ha), samt at mindstebredden af arealet reduceres til 5 m, således at de braklagte arealer nemmere kan placeres der, hvor de gør mest gavn for miljøet, f.eks. langs vandløb og søer.

Støtte til energiafgrøder

Der indføres en ny støtte, en "CO₂-kredit" – til dyrkning af energiafgrøder. Støtteniveauet er sat til 45 €/ha til energiafgrøder for et maksimalt garantiareal på 1,5 mio. hektar, og vil blive ydet til producenter, som har indgået kontrakt med en forarbejdningsevne, medmindre forarbejdningen foretages af landmanden selv på dennes ejendom. Støtten er ikke omfattet af afkobling. Den 31. december 2006 skal Kommissionen afgive en rapport til Rådet om implementeringen af støtteordningen, eventuelt ledsaget af forslag, som tager hensyn til implementeringen af EU's initiativ vedrørende biobrændstoffer.

Middelhavsprodukter

Kommissionen pålægges i en erklæring at fremsende en meddelelse om reform af de fælles markedsordninger for oliven, bomuld og tobak i efteråret 2003 ledsaget af passende forslag. Kommissionen vil ligesom i sin meddelelse fra juli 2002 beskrive det langsigtede politikperspektiv for disse sektorer i overensstemmelse med den nuværende budgetramme og de nye landbrugsudgiftsregler, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i oktober 2002 i Bruxelles. Reformen i disse sektorer vil blive baseret på samme mål og strategi som den nuværende reform. Danmark står ikke bag denne erklæring, navnlig for så vidt angår tobak.

Kontrol

De eksisterende bestemmelser om integreret kontrol videreføres stort set uændrede, idet kontrollen dog skal fokusere mere på arealerne. På grund af introduktionen af den afkoblede støtte skal der dog udarbejdes nye supplerende regler. For så vidt angår kontrollen af cross compliance betingelserne er kontrolkravet lempet; således skal der kun kontrolleres 1 % mod normalt 5 %.

Landdistriktpolitik

Kommissionen foreslår ændringer af Rådets forordning nr. 1257/1999 med henblik på en styrkelse af landdistriktpolitikken, idet der under landdistriktsprogrammet vil kunne ydes støtte til en række nye indsatsområder. De nye støtteområder retter sig mod landmændene og omfatter støtte til:

- opfyldelse af standarder,
- forbedring af fødevarekvalitet,
- forbedring af dyrevelfærd,
- etablering af rådgivningssystemer og kvalitetsordninger og
- innovation i fødevaresektoren.

Af den vedtagne reform fremgår endvidere mindre præciseringer og tilpasninger for en række foranstaltninger vedrørende efteruddannelse, forbedringsordningen og miljørestriktioner. For så vidt angår skovbrug, kan der ydes medfinansiering til statslig skovrejsning og til forbedring af økologisk eller social værdi i statens skove. Der gives mulighed for at yde støtte til lejere vedrørende skovrejsning på landbrugsjord. Der gives forhøjede støttesatser for yngre jordbrugere vedrørende enkelte støtteordninger, højere støttesatser for yngre jordbrugere, der anvender bedriftsrådgivning og ifølge en indledende betragtning, bør foranstaltningen vedrørende yngre jordbrugere gives prioritet. Små traditionelle forarbejdningsvirksomheder kan gives undtagelse fra at skulle opfylde minimumsbetingelserne på ansøgningstidspunktet. Der er mulighed for at forhøje støttebeløbet i særlige tilfælde for områder med miljørestriktioner.

Den vedtagne reform skal ses i sammenhæng med de forenklingsforslag, der har været behandlet i forvaltningskomiteregi vedrørende især procedurer for forelægelse af ændringer til de nationale programmer. Disse forenklinger vil lette den praktiske gennemførelse af nye indsatsområder.

Opfyldelse af standarder

Der foreslås tilføjet et nyt kapitel om ”opfyldelse af standarder” med mulighed for

- at yde midlertidig, degressiv støtte for at hjælpe landmænd med indførelse af standarder, der er krævet i fællesskabsregulering inden for miljø, dyre- og plantebesundhed, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Målet er at tilskynde til hurtigere gennemførelse af EU-krav. Der vil kunne ydes tilskud til nye EU-krav i op til 5 år efter, at disse er gjort obligatoriske. Der vil endvidere i 5 år kunne ydes støtte til opfyldelse af eksisterende EU-direktiver, som ikke er gennemført i medlemslandet inden for den gældende frist. Der vil ikke kunne ydes støtte til landmænd i medlemslande, der har gennemført gældende direktiver i national lovgivning. Det samlede tilskud pr. bedrift kan ikke overstige 10.000 € det første år.

Udvidelse af miljøvenligt jordbrug med forbedring af dyrevelfærd

Formålet er at tilskynde landmændene til at implementere høje dyrevelfærdsstandarder, som ligger ud over de lovbefalede minimumskrav. Der er ikke nogen nærmere præcisering af indholdet af denne udvidelse af kapitlet om miljøvenligt jordbrug. Det fremgår dog, at omkostninger til investeringer – bortset fra ikke-afkastgivende investeringer - ikke kan inkluderes i grundlaget for beregning af tilskud under forordningsafsnittet om miljøvenligt landbrug. Støtteloftet er fastsat til 500 € pr. dyreenhed.

- endvidere begrænses mulighederne for at indregne investeringer ved fastsættelse af den årlige støtte under MVJ-ordningerne. Medfinansieringssatsen for MVJ-foranstaltningerne forhøjes til 85% i mål 1 områderne og 60% i andre områder.

Fødevarekvalitet

Der indføres et nyt kapitel om ”fødevarekvalitet”, hvor der gives mulighed for

- at give landmænd støtte for frivillig deltagelse i EU- eller nationalt baserede kvalitetsordninger, oprindelsesordninger og økologiordningen. De EU-tilskudsberettigede kvalitetsordninger omfatter certificeringsordningerne for økologiske fødevarer, fødevarer med geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser, fødevarer med specificitetsattestering og kvalitetsvin. Derudover vil der kunne ydes støtte under nationale kvalitetsordninger, der er underlagt særlige produktionsmetoder og produktspecifikationer, har bindende produktspecifikationer, som kontrolleres, er åbne for alle producenter, er transparente og sikrer sporbarhed og endelig svarer til markedets muligheder. Der vil blive tale om en fast årlig støtte pr. bedrift på maksimalt 3000 €/bedrift i op til 5 år.
- give støtte via producentsammenslutninger til information om og markedsføring af produkter under ovennævnte EU- og nationale kvalitetsordninger. Støtte kan gives til information, promotion og markedsføring og kan udgøre op til 70 % af de tilskudsberettigede projektudgifter.

Særlige landdistriktsforanstaltninger (artikel 33)

Med reformen udvides det eksisterende kapitel om generel landdistriktsudvikling (artikel 33) til at omfatte tilskud til etablering af systemer for bedriftsrådgivning og kvalitetsordninger. Derudover føjes støtte til ”management of integrated rural development strategies by local partnerships” til listen under artikel 33.

Bedriftsrådgivning

Som tidligere omtalt foreslår Kommissionen, at der etableres en bedriftsrådgivning, hvor man specificerer de elementer, der vil kunne opnå støtte i forbindelse med etablering og brug af bedriftsrådgivningen. Vigtige rådgivningsområder vil være miljø, fødevarsikkerhed, plante- og dyresundhed, dyrevelfærd og arbejdsmiljø. Der kan ydes støtte op til 1.500 € per bedriftsrådgivning, dog maksimalt 80 % af de støt-teberettigede udgifter.

Innovation i fødevaresektoren

Foranstaltningen til forbedring af forarbejdningen og afsætningen af landbrugsprodukter udvides med et nyt indsatsområde vedrørende ”udvikling af ny teknologi”.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog den 5. juli 2003 en række udtalelser om og ændringsforslag til forslaget om reform af den fælles landbrugspolitik. Europa-Parlamentet foreslog 25% afkobling i plantesektoren (markafgrøder, ris, kartoffelstivelse, bælgplanter, frø og tørret foder) med reference i det bedste år fra 2000-2002 med fortsat specifikke støtter til ris, tørret frugt, energiafgrøder, proteinafgrøder, bælgplanter,

durum hvede. Med hensyn til oksekød foreslog Europa-Parlamentet en omlægning til hektarstøtte til foderarealer med krav til dyretæthed. Denne model skulle lette en eventuel senere afkobling.

Med hensyn til landdistriktspolitikken fandt Europa-Parlamentet endvidere, at der burde ydes yderligere støtte til ugunstigt stillede områder og områder med miljørestriktioner, og at forslaget burde indeholde foranstaltninger til etablering af økonomiske organisationer, så disse opnåede en størrelse og omfang, der gjorde dem i stand til at agere på et åbent og internationalt marked. Derudover foreslog Europa-Parlamentet, at der blev ydet støtte til yngre jordbrugere ud over etableringsomkostningerne.

Europa-Parlamentet støttede modulation fra 2006 med en bundgrænse på 10.000 € og en reduktion på 6% mellem 10.000-50.000 € (5% i ugunstigt stillede områder) og en reduktion på 9% for støtte over 50.000 € (7% i ugunstigt stillede områder). Modulationsprovenuet skulle fordeles til søjle II mellem medlemsstaterne efter objektive kriterier kombineret med lavere national medfinansiering.

Europa-Parlamentet var generelt afvisende over for de foreslåede ændringer af markedsordningerne, og havde stillet ændringsforslag i overensstemmelse med dette. På kornområdet blev det afvist, at der skulle ske nedsættelse af interventionsprisen, og at de månedlige tillæg skulle fjernes. Intervention for rug blev foreslået bevaret, idet den dog i første omgang skulle tidsbegrænses til 2007/08. Ligeledes blev det foreslået, at produktionsrestitutionerne til stivelse samt minimumsprisen for kartoffelstivelse skulle bevares. Tørret foder ordningen burde bevares, idet sektoren blev anset for at have positive virkninger på proteinbalancen i EU samt på miljøet og udviklingen af landdistrikterne, hvorved ordningen udviste en høj grad af multifunktionalitet. Europa-Parlamentet afviste forslagene vedrørende ris, og fremhævede behovet for, at Kommissionen blev bemyndiget til at indlede forhandlinger om ændring af de bundne todsatser for ris. Ligeledes var Europa-Parlamentet afvisende over for de foreslåede ændringer i mælkesektoren, idet man dog kunne tilslutte sig forlængelse af kvoteordningen til 2014/15.

Gældende dansk ret

De nugældende forordninger om de enkelte markedsordninger er umiddelbart gældende ret i Danmark. I det omfang, der er mulighed for supplerende nationale regler, er disse foretaget med hjemmel i lov om administration af Det europæiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 285 af 8. maj 2002 (Bemyndigelsesloven).

Landdistriktsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved lov nr. 338 af 17. maj 2000 om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven).

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at blive forbedret grundet den bedre integration af fødevarer sikkerhed og –kvalitet, dyrevelfærd og miljø i den fælles landbrugspolitik.

Der foreligger endnu ikke konsekvensanalyser af det vedtagne kompromis, men Fødevareministeriets skøn er, at en maksimal udnyttelse af mulighederne for delvis afkobling vil medføre en afkoblingsgrad på ca. 60% i 2007, hvor der endvidere ikke er taget hensyn til eventuelle reformer af yderligere sektorer såsom tobak, olivenolie, bomuld eller sukker.

En vedtagelsen vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Der sker en finansiel styrkelse af landdistriktspolitikken fra 2006 via modulation af den direkte støtte i 2005. Dette kombineres dog med en lavere national medfinansieringsgrad for miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger samt introduktionen af innovation som et nyt indsatsområde. Den nationale medfinansieringsgrad efter 2006 afhænger dog af den nye landdistriktspolitik fra 2007. Provenuet fra modulationen omfordeles efter objektive kriterier, hvor dog minimum 80% bliver i medlemsstaten, hvor midlerne er moduleret. Nedenstående skøn fra Kommissionen over provenu for modulation i Danmark er umiddelbart mindre end Fødevareministeriets skøn, hvor der i 2007 skønnes at blive tilført ca. 240 mio. kr. til de danske landdistriktsforanstaltninger. Forskellen skyldes, at Kommissionens skøn er baseret på bedriftsstrukturen i 1997-1999, mens Fødevareministeriets skøn er baseret på bedriftsstrukturen ved støtteudbetalingen i 2001.

Kommissionens skøn for provenu ved modulation i Danmark (mio. kr.)

	2005	2006	2007-
 Modulationssats	3%	4%	5%
Provenu modulation	157	225	281
80% retur til danske landdistriktsforanstaltninger	126	180	225

Som følge af modulationen skønner Kommissionen, at der i EU-15 vil blive overført 661 mio. € i 2005, 934 mio. € i 2006 og 1.167 mio. € i 2007 og årene fremover fra den direkte støtte i søjle I til landdistriktspolitikken, søjle II.

For 2004-2006 skønner Kommissionen, at der vil være den nødvendige margin til budgetloftet. Kommissionen skønner dog, at reformen vil medføre en overskridelse af budgetloftet i 2007 på 432 mio. €. Dette vil ligeledes gøre sig gældende i årene

efter 2007. Dette medfører, at der vil være behov for at iværksætte mekanismen for finansiel disciplin (degressivitet) fra 2007.

Konsekvenser på landbrugsbudgettet for søjle I (mio. €)

 /EU-25	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Budgetloft søjle I	42.769	44.598	45.502	45.759	46.217	46.679	47.146	47.617	48.093	48.574
KOM-forslag	41.681	43.642	44.395	45.156	46.123	47.568	48.159	48.805	49.451	50.099
Kompromis effekt	63	249	467	1.034	221	-583	-579	-609	-639	-671
Kompromis	41.744	43.891	44.862	46.191	46.345	46.985	47.581	48.197	48.813	49.429
Margin	1.025	707	640	-432	-128	-306	-435	-580	-720	-855

Vedtagelsen af reformen vil have ikke ubetydelige statsfinansielle konsekvenser grundet øgede administrative omkostninger til for eksempel kontrol af cross-compliance bestemmelserne. Vedtagelsen vil således eksempelvis medføre ikke ubetydelige statsfinansielle konsekvenser til blandt andet IT-udvikling af et nyt sagsbehandlingssystem, som vurderes at få langt større kompleksitet end de nuværende

systemer. Et nyt sagsbehandlingssystem skal således som minimum kunne håndtere: Rettigheder, ansøgninger, kontrol og udbetaling af koblet og afkoblet støtte, modulation og degressivitet (skal kunne iværksættes) af direkte støtte samt national reserve. Systemet skal endvidere kunne kommunikere med allerede eksisterende systemer og endelig kunne kontrollere overholdelse af cross-compliance betingelserne. Efter et første meget foreløbigt skøn vil udgiften til udvikling m.v. af dette system være i ca. 150 mio. kr.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt om det endelige kompromis.

Landbrugsrådet understregede, at valget af koblingsgrad i Danmark måtte afhænge af, hvilken model der generelt blev anvendt i EU. Med hensyn til den vegetabiliske sektor kunne Landbrugsrådet støtte en 100% afkobling af hektarstøtten. Vedrørende oksekød fandt Landbrugsrådet, at man nøje måtte overveje de mulige alternativer. Endvidere måtte der findes løsninger for markfrø og sukker. Desuden ville Landbrugsrådet fortsat gerne anvende den regionale model, da den ville sikre markedsorientering og mere lige konkurrencevilkår i Danmark. Det måtte dog vurderes nærmere, om det var muligt at anvende den regionale model i Danmark. Endelig burde man overveje ikrafttrædelsesdatoen for afkoblingen nøje i forhold til, hvad andre medlemsstater ville gøre. Der var ifølge Landbrugsrådet fortsat en række specifikke problemer, der skulle afklares.

Fødevarerindustrien støttede den vedtagne reform. Særligt afkoblingen var et skridt i den rigtige retning kombineret med modulation, hvor der blev overført midler til landdistriktspolitikken. Det var dog vigtigt at være opmærksom på muligheden for konkurrenceforvridning i EU.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

20

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 6. juni 2003 (til forhandlingsoplæg) i forbindelse med forelæggelse af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11. - 12. juni, den 17. - 19. juni og den 25. - 26. juni 2003, jf. aktuelt notat af 30. maj 2003.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 23. maj 2003, 23. marts 2003, 14. marts 2003 samt den 14. februar 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøder (landbrug og fiskeri) den 26. - 27. maj 2003, 7. - 8. april 2003, 17. - 18. marts 2003 og den 20. februar 2003, jf. aktuelt notat af 15. maj 2003, 28. marts 2003, 7. marts 2003 og 6. februar 2003. Det forventede indhold af de juridiske tekster blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 24. januar 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27. - 28. januar 2003, jf. aktuelt notat af 17. januar 2003.

Kommissionens oprindelige meddelelse om midtvejsevalueringen af den fælles landbrugspolitik af 10. juli 2002 har været forelagt Folketingets Europaudvalg ved

grundnotat den 23. juli 2002 og 3. september 2002. Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. juli 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2002, jf. aktuelt notat af 5. juli 2002. Sagen har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 20. september 2002, den 11. oktober 2002 og den 20. november 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 23.-24. september 2002 og 14.- 15. oktober 2002, jf. aktuelt notat af 13. september 2002 og 3. oktober 2002. Meddelelsen har senest været forelagt den 20. november 2002 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 27- 29. november 2002, jf. aktuelt notat af 14. november 2002.